KULTUR STYRELSEN

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

SKOVLY

VORDINGBORG KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	28.02.2011
Besigtiget af:	Nanna Secher Larsen
Journalnummer:	2011-7.82.07/390-0001
Kommune:	Vordingborg Kommune
Adresse:	Kragevigvej 17, 4720 Præstø
Betegnelse:	Skovly
Fredningsår:	1989
Omfang:	*Den firelængede stråtækte bindingsværksgård (slutn. af 1600-tallet-beg. af 1700-tallet).*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Skovly er en firlænget gård, der ligger i den nordvestlige del af landsbyen Kragevig nær Præstø. I dag fungerer gården som arkitektfirma og privat beboelse.

Gårdens fire længer er alle sammenbyggede og opført i bindingsværk med gennemstukne bjælker, tømmer og tavl er overkalket. Stuehuset har i nyere tid fået fodremme, mens avlslængernes stolper står på høje marksten. Alle længer er stråtækte og har enten halmmønning med kragetræer eller holstensk mønning. Stuehusets tag har to skorstene med sokkel og krave. Stuehusets vinduer er enten småsprossede eller inddelt med tre ruder i hver fløj, vinduerne er enten ældre eller af nyere traditionel type. Gavle, porte og revledøre er sorttjærede, mens stuehusets vinduer og fyldingsdøre er grønne. Der er indkørsel til gården gennem både den vestlige og den østlige længe.

Den sydlige længe er gårdens stuehus og har et en lille udbygning med helgavl mod haven. Den vestlige længe fungerer som opbevaring og har et lille udskud på vestsiden. Den nordlige længe er indrettet til arkitektkontor og den østlige længe er indrettet til beboelse og privat erhverv.

I det indre har stuehuset bevaret træk af en ældre plan med øverstestue i den vestlige gavl, havestue og forstue og spisestue med indgang til soveværelse. Køkken, bryggers og badeværelse er indrettet i nyere tid men ligger omtrent hvor det tidligere køkken og birum lå. Den østlige ende af huset optages af et soveværelse. Under øverstestuen i stuehusets vestende er der er udgravet en kælder med pigstensgulv. I stuerne ses flere ældre fyldingsdøre med ældre dørgreb og gerichter. Gulve og lofter af brædder er udskiftet ved restaurering i nyere tid.

BYGNINGSHISTORIE

Restaureret ved Jørgen Raaschou-Nielsen i 1990erne.

KILDER

Ole Urban Jensen: Skovly, gård nr. 1 i Kragevig; Sydsjællands Museum, 1988

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den miljømæssige værdi ved Skovly er knyttet til gårdens enestående beliggenhed i lavningen ved Kragevigs gadekær og med det åbne fredede landskab, der åbner sig nord og øst for gården. Yderligere er der i haven flere gamle træer samt grusstier og lavendelhække, der understreger det autentiske indtryk som gården giver.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi ved Skovly knytter sig til gårdens traditionelle konstruktion i hvidkalket bindingsværk med gennemstukne bjælker og stolper sat på høje, utilhugne marksten samt til længernes stråtækte tage.

Der knytter sig også kulturhistorisk værdi til de spor i gårdens længer, der viser, at disse ikke har været sammenbygget før i tiden. At stuehuset har været fritliggende, ses ved at har gavle både mod øst og vest. Den nordlige og østlige længe er antagelig bygget samtidig, idet stråtaget forløber ubrudt om det nordøstlige hjørne. Den vestlige længe er derimod lavere end de øvrige længer og er antageligt sammenbygget til nordlængen og stuehuset ved tilføjelse af nogle ekstra forbindende bindingsværksfag. Denne sammenbygning af længerne viser hvordan gårdens funktioner og pladsbehov er blevet udvidet gennem tiden.

I det indre knytter den kulturhistoriske værdier sig til de træk af den ældre plan, der afspejler sig i den nuværende indretning. Der knytter sig også kulturhistorisk værdi til de spor i bjælker og stolper, der viser at ruminddelingen og ikke mindst loftshøjden er blevet ændret gennem gårdens historie i takt med at funktioner og behov har ændret sig.

ARKITEKTONISK VÆRDI

De arkitektoniske værdier ved Skovly knytter sig i det ydre til bindingsværkskonstruktionen med kalket tømmer og tavl samt til de

ubrudte, stråtækte tage. Yderligere knytter der sig også arkitektonisk værdi til bindingsværkets varierende udformning samt til den patina, det gamle tømmer har fået gennem tiden. Dette gælder også stråtaget, der smidigt følger længernes varierende højder. Disse træk er med til at give en fornemmelse af hvordan denne gård nærmest organisk er blevet udbygget med de forhåndenværende materialer gennem tiden i takt med beboernes ændrede behov.

I det indre knytter de arkitektoniske værdier sig særligt til stuehusets bevarede grundplan og kælderen under længens vestende samt til gulve, paneler, lofter, synlige bjælker, de ældre døre, dørgreb og gerichter.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier i Skovly knytter sig i det ydre særligt til bindingsværkskonstruktionen med hvidkalket tømmer og tavl, de stråtækte tage og den ældre materialeholdning med alle detaljer, så som de utilhugne marksten som fundament.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den ældre plan og den ældre materialeholdning herunder de ældre døre, gerichter, dørgreb og paneler, gulve lofter samt synlige bjælker.

ANBEFALINGER

Ingen angivet